

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAGYAR NYELV

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE
šk. god. 2024./2025.

IRODALOM ÉS NYELV

MAG.54.MA.R.K1.32

61456

A válaszadó lap kitöltésének módja:

A	☒	B	☐	C	☐
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------

A válaszadó lapon ejtett hibák javításának módja:

A	☒	B	☐	C	☒
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	-------------------------------------

Átmásolt helyes válasz

C

IK

Monogram (rövidített aláírás)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

MAGYAR NYELV
Irodalom és nyelv

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Azonosító matrica
FIGYELMESEN RÁRAGASZTANI!

M
A
G
1

Válaszadó lap

D-S054

1.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
2.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
3.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
4.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
5.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
6.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
7.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
8.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
9.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
10.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
11.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
12.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
13.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
14.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
15.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
16.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
17.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
18.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
19.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
20.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

21.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
22.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
23.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
24.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
25.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
26.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
27.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
28.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
29.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
30.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
31.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
32.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
33.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
34.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
35.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
36.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
37.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
38.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
39.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
40.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

Az értékelő tanár kódja: _____

MAG.54.MA.R.L1.02

61457

TILOS FÉNYMÁSOLNI!
SZÁMÍTÓGÉPES FELDOLGOZÁS

CSAK A KIJELÖLT
MEZŐBE ÍRJON!

Jelölje meg: **X**

MAG1

41. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐42. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐43. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐44. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐45. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐46. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐47. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐48. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐49. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐50. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐51. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐52. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐53. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐54. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐55. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐56. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐57. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐59. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐60. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

ÁLTALÁNOS UTASÍTÁSOK

Figyelmesen kövesse az utasításokat!

A vizsgaterem vezetőjének engedélye nélkül ne lapozzon, és ne fogjon hozzá a feladatok megoldásához!

A vizsga **80** percig tart.

Minden feladatcsoport előtt szerepel az adott feladatok megoldási útmutatója. Figyelmesen olvassa el az útmutatót!

Írjon olvashatóan! Az olvashatatlan válaszokra nulla (0) pont jár.

A válaszok bejelölésére és a tévesen beírt válaszok javítására vonatkozó útmutató a vizsgakönyv 2. oldalán található. Amennyiben a vizsgázó elront egy választ, a hibás választ húzza át, és tegye zárójelbe, majd adja meg a helyes választ. A helyes válasz mellé feltétlenül írja oda a monogramját (azaz rövidített aláírását, semmiképpen nem a teljes nevét)!

A vizsgafüzet oldalaira írhat, de a válaszadó lapon X-szel kell bejelölnie a válaszokat.

Kizárólag fekete vagy kék tollal írhat.

A feladatok megoldása után ellenőrizze válaszait!

Ellenőrizze, hogy minden vizsgaanyagra ráragasztotta-e az azonosító matricát!

Sok sikert kívánunk!

A vizsgafüzet 30 oldalt tartalmaz, ebből 3 üres.

I-II. Irodalom és nyelv

Szöveggel/szövegrészlettel kapcsolatos irodalmi-nyelvi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban a felkínált négy válaszlehetőség közül csak **egy** helyes.
A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a helyesnek tartott megoldást.
A helyes válaszra egy (1) pont jár.

I. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon az 1 – 10. kérdésekre!
Az 1., 2., 3., 4., 5. és a 6. kérdés magára a szövegre, a 7. és a 8. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 9. és a 10. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Publius Ovidius Naso: *Orpheus és Eurydice*

(...)

Akkor – a hír így mondja – az Eumeniseknek először
ázott könnyben az orcájuk, s a király felesége
és az alanti nagy úr sem tudta lenézni a kérést;
hívják Eurydicét: új árnyak lenge rajából
lassan elébük lép, fájó sebe fékezi léptét.
Megnyeri őt, de csak úgy, Rhodopének dalnoka Orpheus:
nem néz vissza reá, valamíg az avernusi völgyből
újra a földre nem ér; másképp odavész az ajándék.
Mennek az ösvényen csöndben, mely a földre vezet fel,
árnyborított, meredek-lejtős, tele sűrű homállyal;
s már közelébe is érnek a fölső föld peremének:
itt, félvén, hogy elillan a hitvese, látni mohóan
Orpheus megfordul, mire ő tűnik tova tüstént.
Nyújtja kezét: ölelést keresőn, megölelni akarja,
s, jaj, csak a szertefutó levegőbe ölelhet a karja!
Ő meg, az ismét haldokoló, nem sír az uráról
semmi panaszt (másról sírhatna-e, mint szeretetről?),
s „Légy boldog” szól még hozzá legutolszor: a hangja
már alig is hallik, s maga ismét visszairamlik.

Nem másként döbbsent Orpheus meg a hitvese kettős elmúltán, mint az, ki az eb hármass nyaka láttán (legközepén láncsal), megijedt, s nem múlt el a félsze, csak miután sziklává vált, s vele élte is elszállt; vagy mint az, ki magát vétkesnek akarta mutatni, Olenos, elvállalva a bűnt, s te, ki szép alakodban túlsággal bíztál, Lethaea, ti két szerető szív hajdan, s most két szirt forrásteli Ida hegyormán. Kéri, hogy ismét átszelhesse az árt, de hiába: eltiltotta a révész: mégis hét napon által ült gyászban s a Ceres adományai nélkül a parton; könnyei táplálták s lelkének gondja-keserve. Sírt, amiért Erebusban az istenek ennyire zordak, s ment Rhodopéra megint s északszelü haemusi bércre. Háromszor végezte be már Titan a halakkal zárt évet, s Orpheus menekült minden szerelemtől, mit nők nyújthattak: vagy, mert ez okozta keservét, vagy fogadalma kötötte; sokan vágytak vele hálai, és sokakat sértett, hogy a dalnok visszavetette. Sőt ő volt, ki a thrák nép közt bevezette a zsenge ifju fiuk szeretését, és hogy az ifju korról szedjék már le a kurta tavasznak zsenge virágát.

Devecseri Gábor fordítása

1. Melyik görög isten értendő „az alanti nagy úr” szókapcsolat alatt?

- A. Apollón
- B. Hadész
- C. Poszeidón
- D. Zeusz

(1 pont)

2. Hogyan reagálnak az alvilágiak Orpheus dalára?

- A. megsértődnek
- B. elcsodálkoznak
- C. érzékenyülnek
- D. megharagszanak

(1 pont)

3. Kire vonatkozik az aláhúzott szó a következő mondatban: „nem néz vissza reá, valamíg az arvenusi völgyből / újra a földre nem ér; másképp odavész az ajándék”?

- A. Ceresre
- B. Eurydicére
- C. Lethaéra
- D. Persephonéra

(1 pont)

4. Mi történik Eurydicével, amikor Orpheus visszafordul hozzá?

- A. elillan
- B. elhallgat
- C. kővé válik
- D. megtorpan

(1 pont)

5. Melyik mitológiai lényt idézi meg a következő szövegrészlet Orpheus rettenetének leírásakor: „Nem másként döbbsent Orpheus meg a hitvese kettős / elmúltán, mint az, ki az eb hármass nyaka láttán / (legközepén láncsal), megijedt (...)”?

- A. Hüdrát
- B. Kerberoszt
- C. Minótauruszt
- D. Szphinxet

(1 pont)

6. Mit kér Orpheus, miután másodszor is elveszíti Eurydicét?

- A. azt, hogy magával vihesse hitvesét
- B. azt, hogy visszatérhessen az alvilágba
- C. azt, hogy a révész hallgassa meg énekét
- D. azt, hogy az istenek bocsássák meg a bűnét

(1 pont)

7. Hogy halt meg eredetileg Eurydice?

- A. kővé vált
- B. vízbe fulladt
- C. szerelmi bánatban
- D. megmarta egy kígyó

(1 pont)

8. Az idézett részlet mely sajátosságában mutatkozik meg a mítosz kulcsfontosságú műfaji jellemzője?

- A. az örök élet utáni vágyban
- B. az egyik főszereplő halálában
- C. a történések isteni elrendelésében
- D. a szerelem okozta bánat leírásában

(1 pont)

9. Mi a *tüstént* szinonimája?

- A. megint
- B. rögtön
- C. sajnos
- D. véglegesen

(1 pont)

10. A szöveg melyik részletében jelenik meg Charon alakja?

- A. *a király felesége / és az alanti nagy úr sem tudta lenézni a kérést*
- B. *Kéri, hogy ismét átszelhesse az árt, de hiába: / eltiltotta a révész*
- C. *ült gyászban s a Ceres adományai nélkül a parton*
- D. *Sőt ő volt, ki a thrák nép közt bevezette a zsenge / ifju fiuk szeretését*

(1 pont)

II. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon a 11 – 20. kérdésekre!

A 11., 12., 13., 14. és a 15. kérdés magára a szövegre, a 16. és a 17. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 18., 19. és a 20. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Balassi Bálint:
Egy katonaének

(Az Csak búbanat nótájára)

Vitézek, mi lehet ez széles föld felett szebb dolog az végeknél?
Holott kikeletkor az sok szép madár szól, kivel ember ugyan él,
Mező jó illatot, az ég szép harmatot ad, ki kedves mindennél.

Ellenség hírére vitézeknek szíve gyakorta ott felbuzdul,
Sőt azon kívül is, csak jó kedvéből is vitéz próbálni indul,
Holott sebesedik, öl, fog, vitézkedik, homlokán vér lecsordul.

Veres zászlók alatt lobogós kopiát vitézek ott viselik,
Roppant sereg előtt távol a sík mezőt széjjel nyargalják, nézik;
A párduckápákkal, fényes sisakokkal, forgókkal szép mindenik.

Jó szerecsen lovak alattuk ugrálnak, hogyha trombita riadt,
Köztük ki strázsát áll, ki lováról leszáll: nyugszik reggel, hol virradt,
Midőn éjten-éjjel csataviseléssel mindenik lankadt, fáradt.

A jó hírért, névért, a szép tisztességért ők mindent hátra hagynak.
Emberségről példát, vitézségről formát mindeneknek ők adnak,
Midőn mint jó sólymok, mezőn széjjel járnak, vagdalkoznak, futtatnak.

Ellenséget látván, örömmel kiáltván, ők kopiákat törnek;
S ha súlyosan vagyon a dolog harcukon, szólítatlan megtérnek,
Sok vérben ferteztén, arccal reá térvén űzött sokszor megvernek.

A nagy széles mező, s a szép liget erdő sétáló palotájuk,
Az utaknak lese, kemény harcok helye tanuló iskolájuk,
Csatán való éhség, szomjúság s nagy hévség, fáradság multságuk.

Az éles szablyákban örvendeznek méltán, mert ők fejeket szednek,
Viadalhelyeken véresen, sebesen, halva sokan feküsznek,
Sok vad, madár gyomra gyakran koporsója vitézül halt testüknek.

Ó végbelieknek, ifjú vitézeknek dicséretes serege,
Kiknek e világon szerte szerint vagyon mindeneknél jó neve,
Mint sok fát gyümölccsel, sok jó szerencsével áldjon Isten mezőkbe!

11. Mi a funkciója a címnek az ábrázolt műben?

- A. félrevezetés
- B. feszültségkeltés
- C. hangulatteremtés
- D. témamegjelölés

(1 pont)

12. Milyen stilisztikai alakzat található a vers első strófájában?

- A. anafora
- B. akrosztichon
- C. szónoki kérdés
- D. romantikus túlzás

(1 pont)

13. Milyen közös elem kapcsolja össze az első és az utolsó versszakot?

- A. a fohász gesztusa
- B. a vitézek jellemzése
- C. a tavasz megidézése
- D. a megszólítás címzettje

(1 pont)

14. Hogyan változik a megszólalás hangvétele a mű során?

- A. derűsebbé válik
- B. könnyedebbé válik
- C. közönyösebbé válik
- D. emelkedettebbé válik

(1 pont)

15. Milyen erkölcsi érték áll a vers középpontjában?

- A. az önzetlen adakozás
- B. az elesettek védelmezése
- C. a kereszténység hirdetése
- D. a hazáért való önfeláldozás

(1 pont)

16. Milyen reneszánsz stílusjegyet hordoz a szöveg?

- A. antik versforma
- B. mitológiai utalások
- C. tréfálkozó hangnem
- D. harmonikus felépítés

(1 pont)

17. Az alábbiak közül mely verstípusba sorolható a mű?

- A. sírvers
- B. képvers
- C. énekvers
- D. szövegvers

(1 pont)

18. A *csak jó kedvéből is vitéz próbálni indul* mondatban milyen határozó a *kedvéből* alak?

- A. okhatározó
- B. módhatározó
- C. eredethatározó
- D. eszközhatározó

(1 pont)

19. A *Jó szerecsen lovak alattuk ugrálnak, hogyha trombita riadt* összetett mondatban milyen kötőszó a *hogyha*?

- A. állapothatározói
- B. módhatározói
- C. időhatározói
- D. okhatározói

(1 pont)

20. A *Köztük ki strázsát áll, ki lováról leszáll* mondatban milyen névmással helyesíthető a *ki* névmás?

- A. bárki
- B. senki
- C. valaki
- D. mindenki

(1 pont)

III. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon a 21 – 30. kérdésekre!

A 21., 22., 23., 24., 25. és a 26. kérdés magára a szövegre, a 27. és a 28. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 29. és a 30. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Arany János:

Epilogus

Az életet már megjártam.
Többnyire csak gyalog jártam,
Gyalog bizon'...
Legfőlebb ha omnibuszon.

Láttam sok kevély fogatot,
Fényes tengelyt, cifra bakot:
S egy a lelkem!
Soha meg se' irigyeltem.

Nem törődtem bennülővel,
Hetyke úrral, cifra nővel:
Hogy' áll orra
Az út szélén baktatóra.

Ha egy úri lócsiszárral
Találkoztam s bevert sárral:
Nem pöröltem, –
Félreálltam, letöröltem.

Hiszen az útfélen itt-ott
Egy kis virág nekem nyitott:
Azt leszedve,
Mégvolt szívem minden kedve.

Az életet, ím, megjártam;
Nem azt adott, amit vártam:
Néha többet,
Kérve, kellve, kevesebbet.

Ada címet, bár nem kértem,
S több a hír-név, mint az érdem:
Nagyravágyva,
Bételt volna keblem vágya.

Kik hiúnak és kevélynek –
Tudom, boldognak is vélnek:
S boldogságot
Írigy nélkül még ki látott?

Bárha engem titkos métely
Fölemészt: az örök kétely;
S pályám bére
Égető, mint Nessus vére.

Mily temérdek munka várt még!...
Mily kevés, amit beválték
Félbe'-szerbe',
S hány reményem hagyott cserbe'!...

Az életet már megjártam;
Mit szívembe vágyva zártam,
Azt nem hozta,
Attól makacsul megfoszta.

Egy kis *független* nyugalmat,
Melyben a dal megfoganthat,
Kértem kérve:
S ő halasztá évről-évre.

Csöndes fészket zöld lomb árnyán,
Hova műzsám el-elvárnám,
Mely sajátom;
Benne én és kis családom.

Munkás, vidám öregséget,
Hol, mit kezdtem, abban véget...
Ennyi volt csak;
S hogy megint ültessek, oltsak.

Most, ha adná is már, késő:
Egy nyugalom vár, a végső:
Mert hogy' szálljon,
Bár kalitja már kinyitva,
Rab madár is, szegett szárnyon?

21. Mely versszakok tartalmazzák a legtöbb olyan kifejezést, amely az utazás toposzára utal?

- A. 1–5.
- B. 6–9.
- C. 10–12.
- D. 13–15.

(1 pont)

22. Hány versszakos szerkezeti egységeket alakítanak ki az anaforikusan ismétlődő sorok?

- A. 3-9-3
- B. 4-7-4
- C. 5-5-5
- D. 6-3-6

(1 pont)

23. Hogyan viszonyul a versbeszélő saját hírnevéhez a hetedik versszakban?

- A. értéktelennek látja
- B. megalapozottnak véli
- C. meg nem érdemeltnek tartja
- D. büszkeséggel számol be róla

(1 pont)

24. Kicsoda a kilencedik versszakban szereplő Nessus az antik mitológiában?

- A. egy Zeusz oldalán harcoló titán
- B. egy Dionüszoszt szolgáló szatír
- C. a Héraklészt törbe csaló kentaur
- D. az Odüsszeusz társait felfaló küklópsz

(1 pont)

25. Formai szempontból miben tér el az utolsó versszak a többitől?

- A. rövidebb sorokból áll
- B. eggyel több sorból áll
- C. hosszabb sorokból áll
- D. eggyel kevesebb sorból áll

(1 pont)

26. Milyen stilisztikai alakzatot alkot a vers utolsó két szava?

- A. alliterációt
- B. inverziót
- C. oximoront
- D. szinesztéziát

(1 pont)

27. Mit jelent a vers címe?

- A. elbeszélés
- B. sírfelirat
- C. utószó
- D. végkifejlet

(1 pont)

28. Arany János melyik alkotói korszakában keletkezett a mű?

- A. ifjúkori
- B. nagykőrösi
- C. nagyszalontai
- D. öregkori

(1 pont)

29. Mi a *beválték* szóalak mai nyelvünkben használatos megfelelője?

- A. beváltak
- B. beváltam
- C. beváltották
- D. beváltottam

(1 pont)

30. Milyen típusú alárendelői összetétel a *nagyravágyva* szó?

- A. alanyi
- B. határozói
- C. jelzői
- D. tárgyi

(1 pont)

IV. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon a 31 – 40. kérdésekre!

A 31., 32., 33., 34. és 35. kérdés magára a szövegre vonatkozik, a 36. és a 37. a mű egészére, a 38., 39. és a 40. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Thomas Mann:

Mario és a varázsló

(...)

– És ez az angyal okoz neked gondot – folytatta Cipolla –, vagy jobban mondva, emiatt csinálsz gondot magadnak... Ez különbség, kedvesem, igen nagy különbség, hidd el nekem! A szerelemben adódnak félreértések, mondhatni, sehol sem olyan gyakoriak a félreértések, mint ezen a téren. Azt gondold talán: mit ért az a Cipolla a szerelemhez, a maga csekély testi hibájával? Tévedés, nagyon is jól ért hozzá, átfogó és alapos módon ért hozzá, ajánlatos szerelmi ügyekben meghallgatni tanácsát! No de hagyjuk Cipollát, hagyjuk őt ki egészen a játékból, s gondoljunk csupán Silvestrára, a te elragadó Silvestrádra! Micsoda? Talán holmi kukorékoló kakast helyez fölébed, és az vidáman kacag, amíg te sírsz? Fölébed, egy ilyen jóérzésű és megnyerő ifjú fölé? Ez igazán nem valószínű, ez lehetetlen, ezt mi jobban tudjuk, mármint Cipolla és a kislány. Ha én a helyére képzelem magam, látod, és választanom kell egy olyan szutykos fajankó, egy olyan ostoba kecsge, egy olyan tengerimalac és egy Mario, egy serviettalovag között, aki finom uraságok közt mozog, aki fürgén frissítőket szolgál fel az idegeneknek, s igaz, forró érzéssel szeret engem – esküszöm, szívemnek nem nehéz a választás, s nincs kétségem, hogy kinek kell adnom, hogy pirulva kinek adtam már régen egyesegyedül. Ideje, hogy lásd és megértsd ezt, szívem választottja! Ideje, hogy láss és megismerj, Mario, kedvesem... Mondd, ki vagyok én?

Borzalmas volt, amint a képmutató ott édeskedett, kacéran vonogatta ferde vállát, epekedve meresztette táskás szemét, és édeskés mosollyal mutogatta szálkás fogait. Ah, és mi lett a mi Mariónkból szédítő szavai közben? Nehezemre esik elmondani, mint ahogy nehezemre esett látni is, mert az a legbensőbb érzések kiszolgáltatása, az elcsüggedt és örületben fölizzó szenvedély világ elé tárása volt. Kezét összekulcsolta ajka előtt, válla mély zihálással süllyedt és emelkedett. Boldogságában nyilván nem hitt szemének és fülének, s éppen csak azt az egyet felejtette el, hogy valóban nem volna szabad nekik hinnie. – Silvestra! – lihegte leigázottan, keble legmélyéből.

– Csókolj meg – mondta a púpos. – Hidd el, szabad. Szeretlek. Csókolj meg itt – s mutatóujja hegyével, kezét, karját s kisujját szétterpesztve, arcára mutatott, szájához közel. S Mario hozzáhajolt, és megcsókolta.

(...)

Sárközy György fordítása

31. Mi **nem** jellemzi a szöveg narrátorát az idézett részlet alapján?

- A. tárgyilagos stílus
- B. személyes érintettség
- C. visszatekintő történetmondás
- D. szubjektív véleménynyilvánítás

(1 pont)

32. Mi Mario foglalkozása a szövegrészlet alapján?

- A. pincér
- B. bűvész
- C. színész
- D. tisztviselő

(1 pont)

33. Milyen érzést kelt Cipolla kedveskedő beszéde Marióban?

- A. reményt
- B. szégyent
- C. boldogságot
- D. zavarodottságot

(1 pont)

34. Mi készteti Mariót arra, hogy megcsókolja Cipollát?

- A. az, hogy szerelmes Silvestrába
- B. az, hogy varázslat hatása alatt áll
- C. az, hogy csak így hagyhatja el a színpadot
- D. az, hogy nem akar csalódást okozni a közönségnek

(1 pont)

35. Miért iszonyodik az elbeszélő attól, amit Cipolla Marióval tett?

- A. mert a fiú ellen hangolta a közönséget
- B. mert sértő hangnemben beszélt a fiúval
- C. mert kiszolgáltatatta a fiú legbensőbb érzéseit
- D. mert nevetségessé tette a fiút a szerelme szemében

(1 pont)

36. Mit tekint képességnek Cipolla az elbeszélés alábbi mondatában: „Az a képesség, mondta, hogy túllépünk önmagunkon, eszközzé legyünk, a legfeltétlenebbül és legteljesebben engedelmeskedjünk, csak fonákja a másiknak, hogy akarjunk és parancsoljunk”?

- A. az akaraterőt
- B. a parancsolást
- C. a megalázkodást
- D. az alkalmazkodást

(1 pont)

37. Cipolla mely vonása tükrözi a műben ábrázolt társadalmi közeget?

- A. fölényessége
- B. kétszínűsége
- C. műveltsége
- D. színpadiassága

(1 pont)

38. Kire vonatkozik a mű címében szereplő *varázsló* kifejezés?

- A. Angiolierire
- B. Cipollára
- C. Fuggieróra
- D. Marióra

(1 pont)

39. Milyen szóelemet **nem** tartalmaz az *érzésse/ szóalak*?

- A. jel
- B. képző
- C. rag
- D. szótő

(1 pont)

40. Az ezt mi jobban tudjuk, mármint Cipolla és a kislány mondatban milyen típusú kötőszó a mármint?

- A. választó
- B. magyarázó
- C. kapcsolatos
- D. következtető

(1 pont)

I. Irodalom

Szöveghez nem kapcsolódó irodalmi műveltségi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban a felkínált négy válaszlehetőség közül csak **egy** helyes.
A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a helyesnek tartott megoldást.
A helyes válaszra egy (1) pont jár.

41. Milyen felirat áll a Delphoi jósda homlokzatán?

- A. „Küzdj és bízva bízzál!”
- B. „Ismerd meg önmagad!”
- C. „Szólj, s ki vagy, elmondom!”
- D. „Hagyj fel minden reménnyel!”

(1 pont)

42. Az alábbi állítások közül melyik vonatkozik a *Vulgatára*?

- A. a Biblia latin nyelvű fordítása
- B. a Biblia arámi nyelvű fordítása
- C. a Biblia görög nyelvű fordítása
- D. a Biblia magyar nyelvű fordítása

(1 pont)

43. Az alábbi szerkezeti elemek közül melyik **nem** tartozik a drámai cselekmény szakaszai közé?

- A. bonyodalom
- B. késleltetés
- C. seregszemle
- D. tetőpont

(1 pont)

44. Mit jelent a *danse macabre* kifejezés?

- A. haláltánc
- B. tudós költő
- C. megtisztulás
- D. isteni beavatkozás

(1 pont)

45. Mi a *Trisztán és Izolda* műfaja?

- A. tragédia
- B. lovagregény
- C. drámai költemény
- D. romantikus ballada

(1 pont)

46. Milyen bibliai motívum szerepel a *Halotti beszéd és könyörgés* szövegében?

- A. özönvíz
- B. tékozló fiú
- C. bűnbeesés
- D. szeplőtelen fogantatás

(1 pont)

47. Melyik művel rokonítható a *Himnusz* történelemszemlélete alapján?

- A. Katona József: *Bánk bán*
- B. Vörösmarty Mihály: *Szózat*
- C. Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem*
- D. Janus Pannonius: *Pannónia dicsérete*

(1 pont)

48. Az alábbi műfajok közül melyik **nem** jellemző a klasszicista irodalomra?

- A. ballada
- B. epigramma
- C. fejlődésregény
- D. tanköltemény

(1 pont)

49. Melyik irodalmi alak tekinthető Anyegin előképének az általa képviselt életérzés szempontjából?

- A. Akakij Akakijevics
- B. Candide
- C. Childe Harold
- D. Orpheus

(1 pont)

50. Mi jellemzi Csehov novelláinak narrátorát?

- A. ítélkezés
- B. mindentudás
- C. szűkszavúság
- D. megbízhatatlanság

(1 pont)

51. Melyik szöveg **nem** tartalmaz utalást próféta-figurára az alábbiak közül?

- A. Ady Endre: *A Sion-hegy alatt*
- B. Babits Mihály: *Jónás könyve*
- C. József Attila: *Eszmélet*
- D. Petőfi Sándor: *A XIX. század költői*

(1 pont)

52. Miben tér el József Attila *Ódája* a cím által jelzett műfaji hagyománytól?

- A. abban, hogy emelkedett a hangvétele
- B. abban, hogy testi folyamatokat ábrázol
- C. abban, hogy megszólításokat tartalmaz
- D. abban, hogy szenvedélyes érzelmet fejez ki

(1 pont)

53. Melyik műből származik az alábbi idézet?

„Mondd, van-e ott haza még, ahol értik e hexametert is?”

- A. Ady Endre: *Kocsi-út az éjszakában*
- B. Babits Mihály: *Esti kérdés*
- C. József Attila: *Kései sirató*
- D. Radnóti Miklós: *Hetedik ecloga*

(1 pont)

54. Milyen epikai közlésforma nyilvánul meg az idézet aláhúzott részletében?

„Felállott a becsület kedvéért, pedig a vendég nem érdemelte a megbecsülést, mert rosszakarója volt. Hallotta a múltkor is a csárdában, hogy azt mondta, hogy az ő nyája a puszta betyárja.”

- A. leírás
- B. dialógus
- C. függő beszéd
- D. belső monológ

(1 pont)

55. Melyik műfaj vonásait hordozza az alábbi szöveg?

*Elhull a virág, eliramlik az élet...
Úlj, hitvesem, ülj az ölembe ide!
Ki most fejedet kebelemre tevéd le,
Holnap nem omolsz-e sirom fölibe?*

- A. elégia
- B. epigramma
- C. himnusz
- D. siratóének

(1 pont)

II. Nyelvtan

Szöveghez nem kapcsolódó nyelvi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban a felkínált négy válaszlehetőség közül csak **egy** helyes.
A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a helyesnek tartott megoldást.
A helyes válaszra egy (1) pont jár.

56. Milyen típusú mássalhangzó-egymásrahatás érvényesül a *fáradtság* alakban?

- A. összeolvadás
- B. teljes hasonulás
- C. zöngésség szerinti részleges hasonulás
- D. képzés helye szerinti részleges hasonulás

(1 pont)

57. Milyen mondatvégi írásjel használata kötelező az óhajtó mondatok esetében?

- A. pont
- B. kérdőjel
- C. felkiáltójel
- D. három pont

(1 pont)

58. Az alábbi szavak közül melyiknek **hibás** a helyesírása?

- A. csigabiga
- B. ezerkilencszázhetvenkilenc
- C. háromnegyed
- D. newyorki

(1 pont)

59. Az alábbi sajátosságok közül melyik **nem** jellemző a tudományos stílusra?

- A. világos felépítés
- B. szakkifejezések használata
- C. kérdő mondatok használata
- D. semleges hangulati értékű szóhasználat

(1 pont)

60. Milyen típusú szövegekben gyakori a szóképek használata?

- A. interjú
- B. kérvény
- C. meghívó
- D. rapszódia

(1 pont)

Üres oldal

Üres oldal

Üres oldal